

**URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA**

H.Čemerlića 2, 71000 Sarajevo, Tel: ++ 387 (0) 33 70 35 73, Fax: 70 35 65 - www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

IZVJEŠTAJ

O FINANSIJSKOJ REVIZIJI AGENCIJE ZA SIGURNOST HRANE BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2014. GODINU

Broj: 01/02/03-07-16-1-495/15

Sarajevo, juni 2015. godine

SADRŽAJ

I	MIŠLJENJE REVIZORA	3
II	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	5
1.	Uvod	5
2.	Postupanje po ranijim preporukama	5
3.	Sistem internih kontrola	5
4.	Budžet	8
5.	Planiranje i izvještavanje o radu	9
6.	Pregled rashoda budžeta.....	10
6.1.	Tekući izdaci	10
7.	Bilans stanja	13
8.	Javne nabavke.....	13
9.	Korespondencija	14
III	PRILOG	15
FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I IZJAVA O ODGOVORNOSTIMA.....		15
Pregled rashoda budžeta za 2014. godinu		
Bilans stanja na 31.12.2014. godine		
Izjava o odgovornostima rukovodstva		

I MIŠLJENJE REVIZORA

Uvod

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja (bilansa stanja, pregleda prihoda, primitaka i finansiranja, pregleda rashoda budžeta po ekonomskim kategorijama, posebnih podataka o plaćama i broju zaposlenih, pregleda dinamike zapošljavanja, pregleda stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregleda kapitalnih ulaganja i analizu izvršenja budžeta – tekstualni dio) u **Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Agencija) za godinu koja se završava 31. decembra 2014. godine.

Pored finansijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Agencije sa odgovarajućim zakonima i propisima koji imaju uticaja na finansijske izvještaje za 2014. godinu.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Agencije je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, tj. Zakonom o finansiranju institucija BiH, Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH. Ova odgovornost uključuje i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške.

Pored odgovornosti za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Agencije je odgovorno za poslovanje u skladu sa Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za tekuću fiskalnu godinu, Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama BiH, Zakonom o javnim nabavkama BiH i drugim odgovarajućim propisima i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje sredstava odobrenih budžetom institucije za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i primjenljivim Okvirom Međunarodnih standarda vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizionih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima uslijed prijevare ili greške. Prilikom procjene rizika revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u cilju osmišljavanja revizionih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija također ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sistem internih kontrola.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, po svim bitnim pitanjima, usklađene sa odgovarajućim zakonima i drugim propisima. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bi dobili revizione dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene koje su određene zakonom i propisom. Ove procedure uključuju procjenu rizika od značajnih neslaganja sa zakonima i drugim propisima.

Mišljenje

Vjerujemo da su pribavljeni revizioni dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše mišljenje.

Prema našem mišljenju:

- Finansijski izvještaji Agencije prikazuju fer i istinito, po svim bitnim pitanjima, stanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda na 31.12.2014. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završila na navedeni datum u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.
- Aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima Agencije u toku 2014. godine bile su u svim značajnim aspektima usklađene sa odgovarajućim zakonima i drugim propisima.

Sarajevo, 24.06.2015. godine

GENERALNI REVIZOR

Milenko Šego

**ZAMJENIK
GENERALNOG
REVIZORA**

Dževad Nekić

**ZAMJENICA
GENERALNOG
REVIZORA**

Božana Trninić

II IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. Uvod

Agencija je samostalna upravna organizacija osnovana Odlukom Vijeća ministara BiH¹, na prijedlog Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, na temelju Zakona o hrani².

Agencija je osnovana s ciljem:

- osiguranja sigurnosti hrane i hrane za životinje,
- obavljanja znanstvenih i stručno-tehničkih poslova iz Zakona o hrani,
- primjene međunarodnih konvencija i međunarodnih sporazuma iz područja sigurnosti hrane i hrane za životinje obvezujućih za Bosnu i Hercegovinu.

Radom Agencije rukovodi direktor koji ima status sekretara sa posebnim zadatkom. Prema odredbama Zakona o hrani i Odluke o osnivanju Agencije tijela agencije su: Upravni odbor, Savjetodavno vijeće, Naučno vijeće i naučni odbori.

Sjedište Agencije je u Mostaru.

2. Postupanje po ranijim preporukama

Ured za reviziju institucija BiH izvršio je reviziju finansijskih izvještaja Agencije za 2013. godinu i izrazio pozitivno mišljenje. U Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2013. godinu date su preporuke kojima se sugeriše preduzimanje određenih aktivnosti na unapređenju poslovanja i otklanjanju nedostataka u daljem poslovanju.

Agencija je dostavila odgovor o preduzetim aktivnostima na prevazilaženju slabosti i nepravilnosti koje su identifikovane u Izvještaju o reviziji. Uvidom u preduzete aktivnosti te osvrtom na realizaciju datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

- **Realizovane preporuke:**

Agencija je donijela Plan integriteta i isti dostavila Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije.

- **Nerealizovane preporuke:**

Nije riješeno pitanje statusa Upravnog odbora Agencije.

3. Sistem internih kontrola

¹ Službeni glasnik BiH, broj 22/05

² Službeni glasnik BiH, broj 50/04

Efikasan sistem interne kontrole³ zahtijeva definisanje politike, uspostavljanje ciljeva i planova, nadziranje finansijskih i drugih učinaka, identifikaciju materijalnih rizika koji mogu onemogućiti postizanje ciljeva institucije, kao i poduzimanje odgovarajućih mjera za njihovo sprječavanje i korekciju. Obaveza od vrha prema dnu uprave, odgovarajuća organizaciona struktura, rad u skladu sa etičkim vrijednostima, i održavanje kompetentne i efikasne komunikacije, su neophodni za efikasno funkcionisanje interne kontrole. Interna kontrola je dinamičan integralan proces koji je neophodno stalno prilagođavati promjenama sa kojima se institucija suočava.

- **Rukovođenje, organizacija i ljudski resursi**

Prema odredbama Zakona o hrani Agencijom upravlja direktor, u saradnji sa zamjenikom direktora i sekretarom Agencije. Direktora i zamjenika direktora imenuje Vijeće ministara BiH na prijedlog predsjedavajućeg u skladu sa Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH, na period od četiri godine. Sekretar Agencije bira se u skladu sa Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH. Rješenja o imenovanju direktora i zamjenika direktora Agencije objavljena su u Službenom glasniku BiH, broj 2 od 11.01.2011. godine - rukovodeći državni službenik na položaju sekretara sa posebnim zadatkom, počev od 01. 02. 2011. godine. Dakle, **mandat rukovodstva** Agencije je istekao 01.02.2015. godine.

U cilju realizacije zaključka Vijeća ministara BiH, koji je donesen na 95. sjednici održanoj 23.07.2009. godine, a kojim je zadužena Agencija za državnu službu BiH da prati rokove vezane za istek mandata rukovodećih državnih službenika, te da s tim u vezi prije isteka mandata za svaku od tih pozicija izvrši raspisivanje konkursa, Agencija za državnu službu je uputila dopis Vijeću ministara BiH (zaprmljen 18.08.2014. godine) u kojem predlaže da isto zaduži Agenciju za državnu službu za raspisivanje javnog oglasa. Do dana obavljanja završne revizije u 2015. godini nisu poduzimane dalje aktivnosti po ovom pitanju, odnosno Agencija za državnu službu nije raspisala javni oglas.

Nadalje, bitan utjecaj na rad Agencije ima Upravni odbor Agencije koji shodno odredbama Zakona o hrani: odobrava, odnosno usvaja interne i finansijske propise Agencije; usvaja Program rada i Izvještaj o radu Agencije; osigurava da radni programi Agencije budu u skladu sa propisima i politikom prioriteta Vijeća ministara BiH na području sigurnosti hrane; predlaže propise za područje hrane i hrane za životinje i osigurava da Agencija obavlja svoje funkcije i izvršava svoje zadatke. Način rada definisan je Poslovnikom o radu Upravnog odbora Agencije.

Odlukom o imenovanju članova Upravnog odbora Agencije za sigurnost hrane BiH⁴ imenovano je ukupno 15 članova Upravnog odbora i definisan **mandat članova Upravnog odbora** i to za tri člana **do 11.06.2013. godine**, a za 12 članova **do 05.11.2013. godine**. Također, odredbama Odluke o imenovanju je utvrđena mjesečna naknada za rad u iznosu od 500 KM za predsjedavajućeg i 400 KM za člana.

Budžetom za 2014. godinu na poziciji Izdaci za rad Upravnog i nadzornog odbora i drugih tijela planiran je iznos od 73.200 KM sa namjenom za isplate naknada članovima Upravnog odbora. Također, na poziciji Izdaci za rad komisija planiran je iznos od 28.800 KM za isplate naknada članovima Vijeća za genetski modificirane organizme⁵. U 2014. godini nisu izvršene, niti evidentirane isplata po navedenim osnovama što je utjecalo na procenat izvršenja budžeta.

³ Interna kontrola je postupak koji su oblikovali i stavili na snagu oni koji su zaduženi za upravljanje, menadžment i ostalo osoblje kako bi se osiguralo razumno uvjerenje o postizanju ciljeva poslovnog subjekta u vezi s pouzdanim finansijskim izvještavanjem, učinkovitim i uspješnim poslovanjem i udovoljavanjem primjenjivih zakona i regulativa - pojam definisan Međunarodnim revizijskim standardima.

⁴ Službeni glasnik BiH, broj: 102/09, 15/10, 06/12 i 13/13

⁵ **Vijeće za GMO** je formirano na temelju Zakona o genetski modificiranim organizmima (Službeni glasnik BiH, broj 23/09). Odlukom o imenovanju članova Vijeća za GMO (Službeni glasnik BiH, broj 92/09) imenovano je 7 članova

Agencija je iz razloga isteka mandata članova Upravnog odbora tokom 2013. godine uputila akte prema Vijeću ministara BiH, Pravobranilaštvu BiH, Ministarstvu pravde BiH, Ministarstvu finansija i trezora BiH, a u cilju dobivanja pojašnjenja kako se ponašati u nastaloj situaciji u smislu novog imenovanja članova Upravnog odbora kao i pitanja plaćanja naknade članovima kojima je istekao mandat, a koji još nisu razriješeni članstva. Nakon toga Vijeće ministara BiH je donijelo Zaključak kojim je zaduženo Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH da predloži tri člana Upravnog odbora koje imenuje Vijeće ministara BiH. Također, Agencija je zadužena da pokrene proceduru i od nadležnih institucija zatraži da dostave prijedloge za imenovanje 12 članova Upravnog odbora te da taj prijedlog dostavi Vijeću ministara BiH na daljnju proceduru. Agencija je krajem 2013. godine podnijela Izvještaj Vijeću ministara BiH o statusu članova Upravnog odbora i preduzetim aktivnostima po navedenim zaključcima. Sukladno Mišljenju Ministarstva pravde BiH upućen je akt Vijeću ministara BiH da na prvoj narednoj sjednici donese Zaključak o produženju mandata za članove Upravnog odbora što nije okončano do kraja 2013. godine.

Revizija je u Izvještaju o finansijskoj reviziji Agencije za 2013. godinu u vezi ove problematike dala preporuku u smislu da je potrebno od strane svih nadležnih uložiti napore na rješavanju proizvedene pravne nesigurnosti u postupanju kako Agencije sa stajališta raspolaganja budžetskim sredstvima za određene namjene utvrđene konkretnim zakonskim propisom, tako i Upravnog odbora koji se nalazi u statusu isteklog mandata, a što sve zajedno negativno utječe na kontinuitet aktivnosti iz zakonom propisanih nadležnosti Agencije. Međutim, u vezi predmetne problematike informisani smo da su i u 2014. godini više puta upućivane pismene urgencije za rješavanje nastale situacije, ali problem nije riješen.

Preporučujemo da sve nadležne institucije učine potrebne radnje u cilju rješavanja zastoja rada Upravnog odbora Agencije i Vijeća za genetski modificirane organizme te da se omogući kontinuitet aktivnosti iz zakonom propisanih nadležnosti Agencije.

Unutrašnja organizacija Agencije utvrđuje se Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji koji donosi direktor uz saglasnost Vijeće ministara BiH. U toku 2013. godine Agencija je pokrenula aktivnosti vezane za usklađivanje važećeg Pravilnika (koji je u primjeni od augusta 2006. godine) s odredbama Odluke o načelima za utvrđivanje unutrašnje organizacije organa uprave BiH⁶ i Odluke o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH⁷. Tokom 2014. godine pribavljena su potrebna pozitivna mišljenja Ministarstva pravde BiH, Ureda za zakonodavstvo BiH i Ministarstva finansija i trezora BiH. Također, sukladno Metodologiji za razvrstavanje radnih mjesta srednje stručne spreme u platne razrede urađen je i Obrazac za razvrstavanje dva radna mjesta zaposlenika. Početkom 2015. godine prijedlog novog Pravilnika je dostavljen na potvrđivanje Vijeću ministara BiH.

Ovom prilikom napominjemo da je Vijeće ministara BiH u oktobru 2012. godine zadužilo Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH da formira Interresornu radnu grupu za izradu prijedloga izmjene i dopune Zakona o hrani, Zakona o veterinarstvu i Zakona o poljoprivredi, prehrani i ruralnom razvoju kojima se trebaju riješiti određene neusaglašenosti u navedenim zakonima. Također, Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH je na 53. sjednici održanoj 19.09.2013. godine donio zaključak da se po hitnoj proceduri do kraja decembra 2013. godine pripreme izmjene i dopune navedenih zakona i upute u proceduru usvajanja. Sa datumom sačinjavanja ovog Izvještaja nisu okončane aktivnosti definisane naprijed navedenim zaključcima.

sa mandatom do 30.11.2013. godine. Odlukom o utvrđivanju visine novčane naknade za rad članovima Vijeća za GMO (Službeni glasnik BiH, broj 58/10) utvrđena je visina novčane naknade za rad u iznosu od 400 KM za predsjedavajućeg i dva zamjenika predsjedavajućeg i 300 KM za članove.

⁶ Službeni glasnik BiH, broj 30/13

⁷ Službeni glasnik BiH, broj 30/13

Izmjena zakonskog okvira bi eventualno mogla utjecati na organizacionu strukturu institucija nadležnih za provedbu navedenih zakona te je stoga neophodno posvetiti dužnu pažnju ovom pitanju u smislu uspostavljanja funkcionalne organizacione strukture.

Sistem internih kontrola relevantan za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja Agencije uređen je internim aktima kojima su regulisana pojedina područja potrošnje. U cilju uspostavljanja efikasnijeg sistema internih kontrola i ušteda na pojedinim stavkama rashoda, Agencija je u toku 2014. godine izmijenila određeni broj internih pravila (za mobilne i fiksne telefone, reprezentaciju, službena vozila i dr.), donijela nove interne propise (Instrukciju o standardima interne kontrole u Agenciji, Odluku o novom obrascu Zahtjeva za otvaranje naloga za službeno putovanje, Poslovnik o radu Stručnog kolegija Agencije i sl.), te formirala interne komisije za praćenje izvršenja izdataka i kontrolu pojedinih procesa kao što su provođenje plana nabavke, plana i realizacije programskih zadataka i sl. Međutim, tokom revizije je uočeno da je neophodno pojačati sistem internih kontrola u dijelu vezanom za popunjavanje naloga za službena vozila.

Prema odredbama Zakona o internoj reviziji institucija BiH⁸ i člana 3. Odluke o kriterijima za uspostavljanje jedinice interne revizije u institucijama BiH⁹ za obavljanje funkcije interne revizije u Agenciji nadležna je Jedinica interne revizije Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH. U tekućoj godini nisu provedene aktivnosti vezane za internu reviziju.

- **Prevenција korupcije**

Agencija je donijela vlastiti Akcioni plan borbe protiv korupcije 2013.-2014. i Plan integriteta o čijoj implementaciji kontinuirano izvještava Agenciju za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije BiH. Osim navedenih dokumenata, u cilju prevencije korupcije doneseni su i Pravilnik o internom prijavljivanju korupcije i zaštiti lica koja prijave korupciju u Agenciji, Uputstvo o uslovima i načinu podnošenja interne prijave od strane zaposlenih u Agenciji zbog sumnje ili okolnosti postojanja korupcije i sl.

4. Budžet

Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2014. godinu¹⁰ Agenciji su odobrena sredstva iz budžeta u iznosu od **1.773.000 KM** za tekuće izdatke. U toku godine nije bilo promjene strukture budžeta u odnosu na strukturu odobrenu Zakonom.

Izvršenje budžeta Agencije sa 31.12.2014. godine iznosilo je **1.480.174 KM** što predstavlja **83%** realizacije budžeta.

⁸ Službeni glasnik BiH, broj 27/08, 32/12

⁹ Službeni glasnik BiH, broj 49/12

¹⁰ Službeni glasnik BiH, broj 104/13 i 60/14

5. Planiranje i izvještavanje o radu

- **Strateški plan, program rada i izvještaj o radu**

Strateški plan: U okviru IPA projekta urađena je Strategija za sigurnost hrane u BiH, međutim, u fazi usaglašavanja stavova sa ostalim institucijama nadležnim za ovu oblast Vijeće ministara BiH je donijelo odluku o izmjeni zakonskih propisa iz oblasti sigurnosti hrane što je u određenoj mjeri utjecalo na definisanje strateških ciljeva Agencije. Agencija je u maju 2013. godine usvojila Strateški plan za period 2013. - 2014. godina kojim je definisan strateški cilj koji podrazumjeva osiguranje stanovništvu najvišeg stepena sigurnosti hrane koja se proizvodi, uvozi i konzumira u BiH. U internom Izvještaju o praćenju provođenja Strateškog plana u 2014. godini dat je pregled realizovanih aktivnosti u sljedećim segmentima poslovanja: preuzimanje EU zakonodavstva, operativni poslovi vezani za laboratorijske analize hrane i upravljanje kriznim situacijama, pravni i finansijski poslovi, edukacija službenika i zaposlenika itd.

Program rada: Odredbama člana 60. Zakona o hrani definisani su rokovi u kojima Upravni odbor Agencije usvaja program rada i opšti izvještaj o radu Agencije. Također, shodno odredbama člana 68. Zakona o hrani direktor Agencije je dužan za svaku godinu donijeti program rada i podnijeti izvještaj o radu Vijeću ministara BiH. Upravni odbor Agencije je u decembru 2013. godine odobrio, a Vijeće ministara BiH na 95. Sjednici održanoj 20.05.2014. godine je razmotrilo i usvojilo Program rada Agencije.

Izvještaj o radu¹¹: Na osnovu Programa rada za 2014. godinu Agencija je u saradnji sa nadležnim organima entiteta i Brčko distrikta BiH inicirala i pripremila 12 planiranih propisa o hrani, te je iste dostavila na donošenje Vijeću ministara BiH.

Agencija je tokom 2014. godine učestvovala u integracijskim procesima, te u tom smislu ima aktivnu saradnju sa nadležnim organima BiH, entiteta i Brčko distrikta BiH, a posebno s Direkcijom za evropske integracije BiH u svim segmentima koji se dotiču harmonizacije propisa o hrani, ispunjavanja obaveza iz Evropskog partnerstva i Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, te izradi projektnih prijedloga u sklopu IPA predpristupnih fondova.

U 2014. godini nastavljena je saradnja sa laboratorijama za kontrolu hrane u BiH iz oblasti veterinarstva, javnog zdravstva, poljoprivrede, kao i sa laboratorijama u sastavu fakulteta, od kojih Agencija zaprima rezultate laboratorijskih analiza hrane, te na osnovu istih u saradnji sa nadležnim organima entiteta i Brčko distrikta BiH vrši procjenu rizika porijeklom iz hrane i daje preporuke u cilju zaštite zdravlja potrošača. Na osnovu podataka o laboratorijskim analizama hrane koje su obrađene do 20.01.2015. godine, u 2014. godini u BiH je ukupno uzeto 77.577 uzoraka hrane, pri čemu je urađeno 85.821 analiza. Isto tako, nastavljene su aktivnosti na praćenju, prikupljanju i analizi podataka o pojavi i kretanju oboljenja koja se prenose putem hrane u saradnji sa institucijama javnog zdravstva. Na osnovu prikupljenih i obrađenih podataka na području BiH u 2014. godini registrovano je ukupno 935 slučajeva obolijevanja gdje je hrana potvrđena kao uzrok/put prenosa.

Pored programskih aktivnosti koje su naprijed navedene realizovana je i aktivnost praćenja zdravstvene ispravnosti vode za piće i hrane/hrane za životinje u poplavljenim područjima u BiH. Vijeće ministara BiH, na 121. Sjednici održanoj 29.01.2015. godine, razmotrilo je i usvojilo Izvještaj o provedenom Planu praćenja zdravstvene ispravnosti vode za piće i hrane/hrane za životinje u poplavljenim područjima BiH u 2014. godini, s predloženim zaključcima.

¹¹ Podaci preuzeti iz Izvještaja o radu koji je upućen Vijeću ministara BiH

6. Pregled rashoda budžeta¹²

6.1. Tekući izdaci

- **Bruto plaće**

Ukupno ostvarene bruto plaće i naknade iz plaća iznose 1.029.436 KM od čega se na neto plaće i naknade odnosi 601.653 KM a na poreze i doprinose na plaće i naknade 427.783 KM.

Način obračuna plaća i naknada plaća definisan je odredbama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH¹³, Odlukom o načinu i postupku ostvarivanja prava na naknadu za bolovanje u institucijama BiH¹⁴, Odlukom o načinu i postupku ostvarivanja prava na naknadu za porodijsko odsustvo u institucijama BiH¹⁵ i Instrukcijom za obračun naknade za vrijeme privremene spriječenosti za rad¹⁶.

U Agenciji se primjenjuje Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji, broj: 05-07-576/23-06 od 02.08.2006. godine. Sukladno važećem Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Agenciji je od predviđenih 49 popunjeno 38 radnih mjesta koliko je iznosio i broj zaposlenih 31.12.2014. godine. U strukturi zaposlenih su pozicije direktora i zamjenika direktora u statusu sekretara sa posebnim zadatkom, 29 državnih službenika i 7 zaposlenika. Tokom godine nije bilo promjene broja zaposlenih. Agencija je pripremila novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji koji je početkom 2015. godine dostavljen na potvrđivanje Vijeću ministara BiH.

- **Naknade troškova zaposlenih**

Naknade troškova zaposlenih iznose 151.397 KM. Odnose se na izdatke za prijevoz zaposlenih na posao i s posla (49.092 KM), naknade troškova smještaja dužnosnika (24.000 KM), naknade za odvojeni život (13.776 KM), topli obrok (40.336 KM), regres za godišnji odmor (10.802 KM), pomoć u slučaju smrti ili teže bolesti (2.478 KM) i pripadajuće poreze i doprinose na naknade (10.913 KM). Način isplate naknada zaposlenih definisan je podzakonskim aktima Vijeća ministara BiH.

Naknade za prijevoz na posao i s posla¹⁷: Na ovoj poziciji je iskazana realizacija u iznosu od 49.092 KM. Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da je direktor Agencije temeljem interne Odluke formirao Komisiju za praćenje i ažuriranje podataka vezanih za ostvarivanje prava na naknadu troškova prijevoza na posao i s posla u cilju kontinuiranog praćenja predmetnih izdataka i izvještavanja o istom te provođenja internih kontrola nad ovim procesom.

Sukladno Izvještaju iz sistema - Lista zaposlenika sa podacima o plaćenim naknadama za prijevoz za decembar 2014. godine, konstatovali smo da je 31 zaposlena osoba ostvarila pravo na predmetnu naknadu kako slijedi: 7 zaposlenih - mjesečna karta za grad Mostar ZI (47 KM), 1 zaposlenik - mjesečna karta za grad Mostar ZII (70 KM), 10 zaposlenih - pojedinačna karta na različitim relacijama (u rasponu od 145 KM do 339 KM) i 13 zaposlenih - vikend karte (u rasponu od 160 KM do 304 KM).

¹² Pregled rashoda budžeta za 2014. godinu prikazan je u Tabeli I u prilogu Izvještaja.

¹³ Službeni glasnik BiH, broj: 50/08,35/09,75/09,32/12,42/12, 50/12, 32/13, 87/13

¹⁴ Službeni glasnik BiH, broj 58/09

¹⁵ Službeni glasnik BiH, broj 95/10, 10/13

¹⁶ Instrukcija Ministarstva finansija i trezora BiH, broj: 03-16-1-818/13 od 24.06.2013. godine i broj: 02-16-1-640/14 od 26.05.2014. godine.

¹⁷ Odluka o visini i postupku ostvarivanja prava na naknadu za prijevoz na posao i prijevoz s posla u institucijama BiH (Službeni glasnik BiH, broj: 04/09, 58/09, 06/12)

Naknade za smještaj dužnosnika¹⁸: Na ovoj poziciji je iskazana realizacija u iznosu od 24.000 KM. Pravo na ovu naknadu ostvaruje pet zaposlenih u Agenciji (direktor, zamjenik direktora i tri pomoćnika direktora) po 400 KM mjesečno što ukupno iznosi 2.000 KM mjesečno odnosno 24.000 KM godišnje.

Naknade za odvojeni život: Ove naknade su ostvarene u iznosu od 13.776 KM. Predmetnu naknadu ostvaruje pet zaposlenih (direktor, zamjenik direktora i tri pomoćnika direktora) u iznosu od 300 KM po poziciji, a što ukupno iznosi 1.500 KM mjesečno odnosno 18.000 KM godišnje. Obavljenom revizijom konstatovali smo da se ove naknade isplaćuju temeljem pojedinačnih rješenja o naknadi za odvojeni život i da se obračun i isplata vrši sukladno prisustvu na poslu korisnika ovog prava.

Topli obrok¹⁹: Izdaci za topli obrok iskazani su u ukupnom iznosu od 40.336 KM (pravo na novčanu naknadu zaposlenih na ime ishrane tokom rada utvrđeno je u iznosu od 6 KM za svaki dan proveden na radu).

Regres za godišnji odmor²⁰: Regres za godišnji odmor isplaćen je za 36 zaposlenih po 300 KM i za dvoje zaposlenih po 1 KM, što je ukupno u neto iznosu 10.802 KM.

- **Putni troškovi**

Ukupni troškovi službenih putovanja zaposlenika u Agenciji iznose 24.699 KM što u odnosu na isti period prošle godine predstavlja smanjenje izdataka od 14%. Od toga putni troškovi u zemlji iznose 9.949 KM, a u inostranstvu 14.750 KM.

Putovanja se uglavnom odnose na rad određenih komisija za sigurnost hrane, obuke, seminare i savjetovanja u pogledu davanja naučnih mišljenja koja će služiti kao naučna osnova za izradu i usvajanje mjera Vijeća ministara BiH, a koja su u okviru djelatnosti Agencije itd.

- **Izdaci telefonskih i poštanskih usluga**

Ukupna realizacija izdataka za telefonske usluge sa 31.12.2014. godine iznosi 18.724 KM, a odnosi se na fiksne telefone (7.363 KM), mobilne telefone (6.405 KM), internet (1.910 KM) i poštanske usluge (3.046 KM).

Internim aktom regulisano je da pravo na korištenje službenih mobilnih telefona ostvaruje 11 osoba sa utvrđenim mjesečnim iznosima naknada u rasponu od 30 KM za vozača-kurira do 200 KM koliko ostvaruje direktor Agencije. Sve fakture za mobilne telefone glase na instituciju. Pregledom pojedinih faktura za mobilne telefone konstatovano je da se u slučaju prekoračenja od odobrenih limita, uredno vrše obustave na platama korisnika.

- **Nabavka materijala**

Izdaci za nabavku materijala su realizovani u iznosu od 10.238 KM, a odnose se na nabavku kompjuterskog, uredskog i administrativnog materijala. Obavljenom revizijom konstatovali smo da su predmetni izdaci realizovani na temelju dva ugovora potpisana s dobavljačem koji je izabran u redovnoj proceduri javne nabavke provedene u 2014. godini.

- **Izdaci za upotrebu vozila**

¹⁸ Odluka o načinu i postupku ostvarivanja prava zaposlenih u institucijama Bosne i Hercegovine na troškove smještaja, naknadu za odvojeni život i naknadu za privremeno raspoređivanje (Službeni glasnik BiH, broj 42/12, 78/12)

¹⁹ Odluka o visini novčane naknade zaposlenim u institucijama BiH za ishranu tokom rada (Službeni glasnik BiH, broj 12/42)

²⁰ Odluka o visini regresa za godišnji odmor u institucijama BiH za 2014. godinu (Službeni glasnik BiH, broj 62/13)

Ukupni realizovani izdaci za službena vozila Agencije u 2014. godini iznose 25.654 KM što predstavlja smanjenje izdataka od cca 27% u odnosu na prethodnu godinu. Od toga, značajniji izdaci odnose se na gorivo (14.501 KM), osiguranje vozila (5.695 KM), materijal za opravku i održavanje vozila (2.833 KM) i registraciju vozila (1.718 KM). U tekućoj godini, Agencija je na raspolaganju imala 7 vozila. Prema internom aktu, pravo na stalno korištenje vozila ostvaruju direktor i zamjenik direktora.

Uvidom u putne naloga za službena vozila utvrđeno je da u nekim slučajevima evidencija o korištenju i upotrebi vozila nije sveobuhvatna u pogledu popunjavanja svih predviđenih rubrika u nalogu za vozilo. Tačnije, uočeno je kako se na određenim nalogima ne upisuje ime i prezime korisnika vozila i pređena kilometraža po danu kao i vrijeme polaska/dolaska sa puta te je u tom smislu neophodno unaprjeđenje sistema internih kontrola.

- **Zakup imovine i opreme**

Ukupno realizovani izdaci za zakup prostora i zgrada sa 31.12.2014. godine iznose 102.779 KM. Najznačajniji izdatak (99.460 KM) odnosi se na zakup dva poslovna prostora u stambenoj zgradi u Mostaru ukupne površine 443 m² za koje se mjesečno izdvaja 8.288 KM odnosno 19,88 KM/m². U cijenu zakupa su uključeni i troškovi održavanja poslovnih prostorija Agencije u iznosu od 2,73 KM/m². Ugovorom je definisan i zakup tri parking mjesta ispred sjedišta institucije u iznosu od 70 KM po vozilu mjesečno.

Ostali izdaci vezani za korištenje poslovnog prostora iskazani su u okviru grupe konta Izdaci za energiju i komunalne usluge (20.510 KM) i u okviru grupe konta Izdaci za tekuće održavanje-analitička pozicija Usluge opravki i održavanja zgrada (23.239 KM), naknada za održavanje zajedničkih dijelova zgrade i upravljanje zgradom.

- **Ugovorene usluge**

Izdaci za ugovorene usluge su realizovani u iznosu od 68.155 KM. Odnose se na usluge reprezentacije (2.741 KM), ostale izdatke za informisanje (2.808 KM), usluge prevođenja (2.885 KM), ostale medicinske i laboratorijske usluge (50.210 KM), ugovore o djelu (5.376 KM) i drugo.

Usluge reprezentacije: Izdaci za reprezentaciju su realizirani u iznosu od 2.741 KM ili 51 % od odobrenih sredstava za ovu namjenu u iznosu od 5.400 KM. Internim aktima Agencije definisano je da pravo korištenja predmetnih izdataka imaju direktor Agencije, zamjenik direktora, sekretar Agencije, pomoćnici direktora i drugi državni službenici uz prethodno odobrenje direktora. Obavljenom revizijom konstatovali smo da postoje odgovarajuće interne kontrole nad predmetnim izdacima.

Ostali izdaci za informisanje: Na ovoj poziciji je iskazana realizacija u iznosu od 2.808 KM i odnosi se na pretplatu na Gospodarski servis na jezicima naroda BiH.

Ostale medicinske i laboratorijske usluge: Na poziciji ostale medicinske i laboratorijske usluge je iskazana realizacija u iznosu od 50.210 KM. Ista se odnosi na plaćanje dva računa od kojih je jedan za izvršene laboratorijske usluge analiza hrane i hrane za životinje na prisustvo kontaminata (10.056 KM), a drugi za laboratorijske usluge analiza hrane i hrane za životinje na prisustvo pesticida (40.154 KM). Za predmetne usluge je provedena procedura javne nabave te su zaključena dva okvirna sporazuma i na temelju istih dva pojedinačna ugovora koji su u potpunosti realizovani sukladno Planu uzorkovanja Agencije za sigurnost hrane.

Ugovori o djelu: Izdaci za ugovore o djelu su ostvareni u iznosu od 5.376 KM. Na ovoj poziciji su evidentirani izdaci za isplate po ugovorima sklopljenim s troje vanjskih saradnika za usluge lektorisanja stručnih materijala za potrebe Agencije.

7. Bilans stanja²¹

Ukupna aktiva Agencije na 31.12.2014. godine iznosi 210.680 KM i odnosi se na novčana sredstva (1.110 KM), kratkoročna potraživanja (1.407 KM) i neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (208.163 KM).

Stalna sredstva: Tokom godine Agencija je primila donaciju u obliku namještaja, uredske i računarske opreme koja je knjigovodstveno evidentirana prema procijenjenoj vrijednosti u iznosu od 18.432 KM.

Na prijedlog Komisije za popis stalnih sredstava donesena je Odluka o rashodovanju računarske opreme, uredskog namještaja i opreme ukupne vrijednosti 8.876 KM. Obračunata je amortizacija stalnih sredstava sukladno Odluci o visini godišnjih stopa otpisa stalne imovine proračunskih korisnika (Odluka Ministarstva finansija i trezora BiH, broj: 01-08-02-1-9044/10 od 30.11.2010. godine), tako da je nakon ovih promjena knjigovodstveno stanje stalnih sredstava iskazano u iznosu od 208.163 KM.

Nadalje, kroz Projekat Svjetske banke 'Poljoprivreda i ruralni razvoj' Agencija je osigurala nabavku laboratorijske opreme (za vršenje analize hrane na prisustvo mikrotoksina, policikličkih aromatskih ugljikovodika, teških metala, žive, rezidua, pesticida, te ulja i masti u vodi) u vrijednosti od 200.000 EUR koja je poklonjena sljedećim institucijama: Poljoprivrednom institutu Republike Srpske, Banja Luka; Federalnom agromediteranskom zavodu, Mostar; Institutu za javno zdravstvo Republike Srpske, Banja Luka i Veterinarskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu.

Ukupna pasiva Agencije na 31.12.2014. godine iznosi 380.394 KM i odnosi se na kratkoročne tekuće obaveze prema dobavljačima (75.570 KM), obaveze prema zaposlenima za plaće i naknade za decembar 2014. godine (96.662 KM) i izvore sredstava (208.163 KM). Iskazane obaveze su izmirene početkom 2015. godine.

8. Javne nabavke

Prema podacima iz sistema WisPPA²² tokom 2014. godine provedeno je ukupno 15 postupaka javnih nabavki od čega jedan otvoreni postupak, šest konkurentskih zahtjeva i osam direktnih sporazuma. Ukupna vrijednost zaključenih ugovora bez uključenog iznosa PDV-a iznosi 122.306 KM i to putem otvorenog postupka 47.795 KM, konkurentskih zahtjeva 55.453 KM i direktnih sporazuma 19.058 KM. Vrijednosno najznačajnija procedura se odnosi na provedeni otvoreni postupak za nabavku laboratorijskih usluga analize hrane i hrane za životinje na prisustvo kontaminata, pesticida u iznosu 50.210 KM sa PDV. Pregledom pojedinih procedura javnih nabavki nisu uočene značajnije nepravilnosti.

²¹ Bilans stanja na 31.12.2014. godine prikazan je u Tabeli II u prilogu Izvještaja.

²² WisPPA – Informacioni sistem za dostavu izvještaja o provedenim postupcima javnih nabavki

9. Korespondencija

Agencija je u ostavljenom roku dostavila komentare na Nacrt izvještaja o reviziji za 2014. godinu. U komentarima su prihvaćeni nalazi i preporuke revizije, tako da ovaj Izvještaj predstavlja konačan izvještaj bez korekcija u odnosu na Nacrt izvještaja o reviziji za 2014. godinu.

Vođa tima za finansijsku reviziju

Mirsada Sijamić, viši revizor

Rukovodilac Odjela za finansijsku reviziju

Miro Galić, viši revizor

Članovi tima za finansijsku reviziju

Nada Laco, revizor

Osman Paćuka, revizor

Rukovodilac Odjela za razvoj, metodologiju i kontrolu kvaliteta

Dragoljub Kovinčić, viši revizor

III PRILOG

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I IZJAVA O ODGOVORNOSTIMA

Pregled rashoda budžeta za 2014. godinu

Naziv institucije: Agencija za sigurnost hrane BiH

Tabela I

Opis	Odobreni budžet	Usklađivanja budžeta	Ukupni budžet (2+3)	Izvršenje budžeta	Index 5/4
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	1.791.000	-18.000	1.773.000	1.480.174	83
Bruto plaće i naknade	1.080.000	-18.000	1.062.000	1.029.436	97
Naknade troškova zaposlenih	185.000		185.000	151.397	82
Putni troškovi	29.000		29.000	24.699	85
Izdaci telefonskih i pošt.usluga	20.000		20.000	18.724	94
Izdaci za energiju i kom. usluge	28.000		28.000	20.510	73
Nabavka materijala	20.000		20.000	10.238	51
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	19.000		19.000	16.219	85
Unajmljivanje imovine i opreme	103.000	500	103.500	102.779	99
Izdaci za tekuće održavanje	45.000	-500	44.500	32.323	73
Izdaci za osiguranje	9.000		9.000	5.695	63
Ugovorene i druge posebne usluge	253.000		253.000	68.155	27

2. Kapitalni izdaci	0	0	0	0	
Nabavka zemljišta			0		
Nabavka građevina			0		
Nabavka opreme			0		
Nabavka ostalih stalnih sredstava			0		
Rekonstrukcija i invest.održavanje			0		

3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
			0		
			0		

4. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
			0		

5. Novčane donacije	0	0	0	0	
			0		

Ukupno (1+2+3+4+5)	1.791.000	-18.000	1.773.000	1.480.174	83
----------------------------	------------------	----------------	------------------	------------------	-----------

Napomena: kolona 2 u zbiru treba da odgovara odobrenom budžetu po zakonu tako što:

višegodišnje kapitalne izdatke odobrene u budžetu za tekuću godinu treba prikazati pod red.brojem 4. u koloni 2.

višegodišnje kapitalne izdatke prenesene iz ranijih godina treba prikazati pod rednim brojem 4. u koloni 3.

novčane donacije odobrene u budžetu za tekuću godinu treba prikazati pod rednim brojem 5. u koloni 2.

novčane donacije odobrene van budžeta za tekuću godinu treba prikazati pod rednim brojem 5. u koloni 3.

Rukovodstvo je Pregled rashoda budžeta po ekonomskim kategorijama odobrilo dana 24.02. 2015. godine.

Direktor:
doc.dr.sci.Sejad Mačkić

Bilans stanja na dan 31.12.2014. godine

Naziv institucije: Agencija za sigurnost hrane BiH

Tabela II

Opis	31.12.2013.	31.12.2014.	Index 3/2
1	2	3	4
1. Gotovina, krat.potraživanja, razgraničenja i zalihe	12.545	2.517	20
Novčana sredstva	3.869	1.110	29
Kratkoročna potraživanja	8.676	1.407	16
Kratkoročni plasmani			
Interni finansijski odnosi			
Zalihe			
Kratkoročna razgraničenja			
2. Stalna sredstva	293.696	208.163	71
Stalna sredstva	868.750	878.306	101
Ispravka vrijednosti	575.054	670.143	117
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	293.696	208.163	71
Dugoročni plasmani			
Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (1+2)	306.241	210.680	69

3. Kratkoročne obaveze i razgraničenja	177.630	172.232	97
Kratkoročne tekuće obaveze	81.599	75.570	93
Kratkoročni krediti i zajmovi			
Obaveze prema zaposlenima	96.031	96.662	101
Interni finansijski odnosi			
Kratkoročna razgraničenja			
4. Dugoročne obaveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi			
Ostale dugoročne obaveze			
Dugoročna razgraničenja			
5. Izvori sredstava	293.696	208.163	71
Izvori sredstava	293.696	208.163	71
Ostali izvori sredstava			
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda			

UKUPNO PASIVA (3+4+5)	471.326	380.394	81
------------------------------	----------------	----------------	-----------

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.8. stav 4., napomenuto je da bilans stanja budžetskih korisnika **neće biti uravnotežen** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilans stanja koji radi Ministarstvo finansija i trezora na nivou Budžeta institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežen.

Rukovodstvo je Bilans stanja odobrilo dana 24.02. 2015. godine

Direktor:
doc.dr.sci.Sejad Mačkić

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizionih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba da dobije odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja saglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvještavanja, te da je odobrilo finansijske izvještaje.

Rukovodstvo **Agencije za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Agencija) dužno je da osigura da finansijski izvještaji za 2014. godinu budu izrađeni u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH („Službeni glasnik BiH broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 33/07 i 16/10 i protokol Ministarstva finansija i trezora broj: 01-05-02-1-656-1/12 od 23.01.2012. godine) i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH (protokol Ministarstva finansija i trezora BiH broj: 01-08-02-1-644-1/12 od 20.01.2012. godine). Rukovodstvo je također obavezno da postupa u skladu sa Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2014. godinu (Službeni glasnik BiH broj 104/13) i pratećim uputstvima, objašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo finansija i trezora BiH, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijski izvještaji daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Agencije.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvještaja odgovornosti rukovodstva obuhvataju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sistem internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja;
- da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijski izvještaji sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja budžeta, kao i podatke o sistemu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije.
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi;

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za preduzimanje odgovarajućih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 27.02.2015

Direktor

Sejad Mačkić